

**საქართველოს პირველი პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას
გარდაცვალებასთან დაკავშირებული საკითხების
შემსწავლელი საქართველოს პარლამენტის დროებითი
კომისიის თავმჯდომარის ბატონ კონსტანტინე გამსახურდიას
შუალედური მოხსენება**

პატივცემულო კოლეგებო,

როგორც მოგეხსენებათ, 2009 წლის 6 ნოემბრის დადგენილებით, საქართველოს პარლამენტში შეიქმნა საქართველოს პირველი პრეზიდენტის გარდაცვალებასთან დაკავშირებული საკითხების შემსწავლელი დროებითი კომისია, რომლის ძირითადი მიზანია, დაადგინოს საქართველოს პირველი პრეზიდენტის გარდაცვალების მიზეზები და გარემოებები.

ამ მიზნის მისაღწევად კომისიამ ჩაატარა მთელი რიგი მოქმედებებისა: კომისიისთვის დახმარების გაწევის მიზნით, სამუშაოდ მოიწვია სხვადასხვა დარგის სპეციალისტები. საქართველოს მთავარი პროკურატურიდან გამოითხოვა და შეისწავლა ზვიად გამსახურდიას გარდაცვალების ფაქტზე აღძრული სისხლის სამართლის საქმის მასალები, გამოითხოვა რუსეთის ფედერაციის ქ. როსტოვიდან 2007 წლის მარტში ჩატარებული ზვიად გამსახურდიას ნეშტის სასამართლო – სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნა, მიავირნა რუსეთის ფედერაციაში თავისი წარმომადგენლობა ისეთ პირებთან გასაუბრების მიზნით, რომლებსაც 1993 წელს და შემდგომშიც ხელისუფლებაში, მაღალი თანამდებობები ეკავათ და შეეძლოთ კომისიისთვის მიეწოდებინათ მნიშვნელოვანი ინფორმაციები საქართველოს პირველი პრეზიდენტის გარდაცვალების გარემოებებისა და მიზეზების შესახებ. მიმაჩნია რომ კომისიას კიდევ ბევრი აქვს სამუშაო, რის გამოც ჩვენ წინადადებით მივმართავთ საქართველოს პარლამენტს კომისიის ვადის სამი თვით გაგრძელების თაობაზე და იმედი მაქვს ჩვენ მოგვეცემა ამის საშუალება, მხოლოდ ასე გახდება შესაძლებელი დაიდოს ყოვლისმომცველი და ობიექტური დასკვნა ზვიად გამსახურდიას გარდაცვალების მიზეზებისა და გარემოებების შესახებ.

ამასთანავე, ჩატარებული მუშაობა საშუალებას იძლევა თქვენს წინაშე წარვსდგეთ შუალედური მოხსენებით და მოგაწოდოთ ის მოსაზრებები, რაც მოცემულ ეტაპზე შესაძლოა გაუჩნდეს ნებისმიერ გონიერ ადამიანს, იმ მასალების შესწავლის საფუძველზე, რომელიც დღემდე იქნა შეკრებილი კომისიის მიერ.

საქმის მოკლე საპროცესო ისტორია

ოფიციალური ვერსიით, საქართველოს პირველი პრეზიდენტი ზვიად გამსახურდია გარდაიცვალა 1993 წლის 31 დეკემბერს, 00სთ – სა და 01 სთ – ს შორის პერიოდში, ხობის რაიონის სოფელ ძველ ხიბულაში, კარლო ღურწყაიასა და ლუდმილა აბშილავას სახლში სტუმრობისას, თვითონ ზვიად გამსახურდიას მიერ ცეცხლსასროლი იარაღიდან თავის ქალის არეში განხორციელებული გასროლის შედეგად.

1994 წლის 10 იანვარს საქართველოს რესპუბლიკის გენერალური პროკურორის მოადგილემ ანზორ ბალუაშვილმა რუსეთის ფედერაციის საინფორმაციო საშუალებებში გამოქვეყნებული ინფორმაციებისა და მანანა არჩვაძე – გამსახურდიას განცხადების საფუძველზე აღძრა და თავის წარმოებაში მიიღო სისხლის სამართლის №7494802 საქმე – ზვიად გამსახურდიას გარდაცვალების ფაქტზე (თუმცა საქმის აღძვრის დადგენილებაში მითითებული არ არის, როგორც თვით ზ. გამსახურდიას გარდაცვალების ფაქტი, ისე, სისხლის სამართლის კოდექსის, რომელი მუხლით დაიწყო გამოძიება).

1994 წლის 12 იანვარს ა. ბალუაშვილმა გამოიტანა დადგენილება დაკრძალვის ადგილიდან გვამის ამოღებისა და დათვალიერების შესახებ. აღნიშნული დადგენილება შესრულდა 1994 წლის 17 თებერვალს, როდესაც ზუგდიდის რაიონ სოფ. ჯიხაშკარში, ვალიკო ზარანდიას საცხოვრებელი სახლის ახლოს მდებარე დამხმარე ნაგებობიდან, მიწის ამოთხრის შედეგად, ამოსვენებული იქნა კუბო, ზვიად გამსახურდიას ცხედრით. იმავე დღეს, 1994 წლის 17 თებერვალს, სენაკის აეროპორტში ჩატარდა ზვიად გამსახურდიას ცხედრის გარეგნული დათვალიერება. ცხედრის ამოღებისა და დათვალიერების ოქმს ხელს აწერენ საქართველოს რესპუბლიკის იმდროინდელი ვიცეპრემიერი ავთანდილ მარგიანი, ცნობილი საზოგადო და პოლიტიკური მოღვაწენი: გურამ შარაძე; საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო მინისტრი გივი ლომინაძე; საქართველოს რესპუბლიკის ტელერადიო იმდროინდელი თავმჯდომარე არჩილ გოგელია; საქართველოს რესპუბლიკის იმდროინდელი შინაგან საქმეთა მინისტრის პირველი მოადგილე ჯემალ მიქელაძე; საქართველოს რესპუბლიკის უშიშროების მინისტრის იმდროინდელი პირველი მოადგილე ავთანდილ იოსელიანი; მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრკორესპონდენტი თამარ დეკანოსიძე; მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი რევაზ კაპანაძე; საქართველოს რესპუბლიკის გენერალური პროკურორის მოადგილე ანზორ ბალუაშვილი და სხვები, სულ 21 პირი. ოქმის აღნიშნულ პირს, სხვებთან ერთად, ასევე ხელს აწერს ზვიად გამსახურდიას პირადი დაცვის უფროსი რობინზონ მარგველანი, რომელიც გარდაცვალების მომენტში ზვიად გამსახურდიასთან იმყოფებოდა. იმავე დღეს, 1994 წლის 17 თებერვალს, ზვიად გამსახურდიას ნეშტი გადააფრინეს ჩეჩნეთის დედაქალაქ გროზნოში, სადაც ის გაკრძალული იქნა.

ამის შემდეგ, გამოძიების მიერ, ჩატარებული იქნა სულ რამდენიმე საგამოძიებო მოქმედება, დაიკითხა რამდენიმე მოწმე, მათ შორის ვალიკო ზარანდია და მისი მეუღლე, რომელთა სახლის დამხმარე სათავსოდანაც იქნა ამოღებული ზვიად გამსახურდიას ცხედარი. თუმცა, გაუგებარი მიზეზით, მაშინვე არ დაკითხულან ის პირები, რომლებიც უშუალოდ გარდაცვალების მომენტში, საქართველოს პრეზიდენტთან იმყოფებოდნენ. არ ჩატარდა ჩხრეკა და ნივთმტკიცებების ამოღება კარლო ღურწყაიას სახლში, სადაც გარდაიცვალა პრეზიდენტი, არ იქნა მიღებული ზომები, რათა მოძებნილიყო ცეცხლსასროლი იარაღი, საიდანაც მოხდა გასროლა და სხვა.

1994 წლის 10 მარტს საგამოძიებო ჯგუფის გამომძიებელმა ო. ჯაფარიძემ გამოიტანა დადგენილება “თვითმკვლელობით ზვიად გამსახურდიას გარდაცვალების ფაქტზე აღძრული № 7494802 სისხლის სამართლის საქმის დანაშაულის შემთხვევის არარსებობის გამო შეწყვეტის” შესახებ. საინტერესოა, რომ საქმის მასალებიდან არ ჩანს, თუ როდის გადაეცა საქმე წარმოებაში ბატონ ო. ჯაფარიძეს. 1997 წლის 15 თებერვლის დადგენილებით, საქართველოს გენერალური პროკურორის მოადგილემ ა. ბალუაშვილმა განაახლა წარმოება №7494802 სისხლის სამართლის საქმეზე. საქმის წარმოების განახლების ოფიციალურ მიზეზად, დადგენილებაში, მითითებული იქნა ის გარემოება, რომ მანამდე მოწმის სახით არ ყოფილა დაკითხული “თვითმკვლელობის” უშუალო მხილველი დაცვის უფროსი რობინზონ მარგველანი. სისხლის სამართლის საქმე წარმოებაში იმავე ო. ჯაფარიძეს გადაეცა, რომელმაც სამი წლით ადრე შეწყვიტა სისხლის სამართლის საქმის წარმოება “დანაშაულის შემთხვევის არარსებობის გამო”.

ზვიად გამსახურდიას დაცვის უფროსი რობინზონ მარგველანი ზვიად გამსახურდიას გარდაცვალებისა და სხვა გარემოებების ირგვლივ პირველად 1997 წლის 5 თებერვალს დაიკითხა. იგი საქმეზე დაკითხულია თექვსმეტჯერ. როგორც მოწმის სახით დაკითხვებში, ისე საგაზეთო ინტერვიუებში იგი აცხადებს, რომ ზვიად გამსახურდიამ სიცოცხლე პისტოლეტის გამოყენებით თვითმკვლელობით დაასრულა.

ასეთივე ჩვენებებს იძლევიან ზვიად გამსახურდიას დაცვის სხვა წევრებიც, რომლებიც მოწმის სახით დაიკითხნენ მხოლოდ 2004 წლის მარტ – აპრილში, ანუ ზვიად გამსახურდიას გარდაცვალებიდან ათზე მეტი წლის გასვლის შემდეგ. მათ შორის არიან შემთხვევის ადგილზე მყოფი შალვა (ბაჩუკი) გვანცელაძე, აგრეთვე ზაზა ბურჯანაძე და გონა კეკელიძე, რომლებიც რობინზონ მარგველანისა და შალვა (ბაჩუკი) გვანცელაძისაგან განსხვავებით, ზვიად გამსახურდიას, კარლო ღურწყაიას სახლში თან არ ახლდნენ და დანარჩენებს ზვიად გამსახურდიას დაღუპვის შემდეგ შეუერთდნენ.

დღემდე, საერთოდ არ დაკითხულა ბესარიონ გუგუშვილი, რომელიც ზვიად გამსახურდიას გარდაცვალების მომენტში ასევე შემთხვევის ადგილზე იმყოფებოდა. ამის ოფიციალური მიზეზი ის არის რომ ბესარიონ

გუგუშვილი ფინეთში ცხოვრობს. თუმცა, საქმის მასალებით არ ირკვევა მიმართა თუ არა საქართველოს გენერალურ პროკურატურამ შესაბამის ზომებს, რომლებსაც ითვალისწინებს საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი და საერთაშორისო სამართალიც, რათა მოხდეს აღნიშნული პირის დაკითხვა ფინეთის შესაბამისი უწყებების თანხმობით და დახმარებით. გამოძიების მიერ მხოლოდ 1999 წლის თებერვალში იქნენ მოწმის სტატუსით დაკითხულნი კარლო ღურწკაია და ლუდმილა აბშილავა ცოლ - ქმარი, რომელთა სახელშიც დაიღუპა საქართველოს პირველი პრეზიდენტი. მხოლოდ 1999 წლის თებერვალში იქნენ დაკითხულნი მოწმის სახით ჯუმბერ (ზაურ) და ანატოლი ჩუხუებიც, რომლებსაც ახლო კონტაქტი ქონდათ ზვიად გამსახურდიასთან მის გარდაცვალებამდე გარკვეული პერიოდის განმავლობაში.

იმავე პერიოდში, ანუ 1999 წლის თებერვალში, დაიკითხა მოწმის სახით ჯონსონ კვარაცხელიაც, რომლის სახელშიც სტუმრობდა პრეზიდენტი გარდაცვალებამდე ცოტა ხნით ადრე და რომლის ეზოშიც იქნა დამარხული მისი ნეშტი მოკლე ხნით, ვიდრე მას ვალიკო ზარანდიას სახელში გადაასვენებდნენ.

მხოლოდ 2004 წლის მარტში, ანუ ზვიად გამსახურდიას გარდაცვალებიდან ათზე მეტი წლის გასვლის შემდეგ მოხდა შემთხვევის ადგილის დათვალიერება კარლო ღურწკაიასა და ლუდმილა აბშილავას სახელში, სადაც გარდაიცვალა პრეზიდენტი. 2004 წლის 2 მარტით დათარიღებული შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმისა და 2004 წლის 3 მარტის საგნის დათვალიერების ოქმის თანახმად, კარლო ღურწკაიასა და ლუდმილა აბშილავას სახლიდან სხვა საგნებთან ერთად ამოღებულ იქნა დასისხლიანებული ბალიში, რომელზეც ედო თავი გარდაცვლილ პრეზიდენტს და საწოლის თავის დაფა, რომელსაც ამჩნევია ტყვიის კვალი. თუმცა საქმის მასალებში არ ჩანს, თუ შემდგომ რა საგამოძიებო მოქმედებებში (ექსპერტიზა თუ სხვა) იქნა განხორციელებული აღნიშნული, ძალზე მნიშვნელოვანი მტკიცებულებების მიმართ.

2004 წლის შემდეგ რაიმე მნიშვნელოვანი საგამოძიებო მოქმედება მოცემულ საქმეზე არ ჩატარებულა, თუმცა, ოფიციალურად სისხლის სამართლის №7494802 საქმეზე გამოძიება ჯერ კიდევ არ არის დასრულებული.

2007 წლის მარტის ბოლოს, ზვიად გამსახურდიას ნეშტი გროზნოდან გადმოსვენებული იქნა თბილისში და დაკრძალული იქნა მთაწმინდის მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა პანთეონში. გადმოსვენებამდე, ზვიად გამსახურდიას ნეშტს ჩაუტარდა სასამართლო - სამედიცინო ექსპერტიზა, რუსეთის ფედერაციის ქალაქ დონი როსტოვში.

უცნაურია, თუმცა ფაქტია, რომ აღნიშნული ექსპერტიზის დასკვნა №7494802 სისხლის სამართლის საქმის მასალებში არ მოიპოვება.

რამდენად დამაჯერებელია და სარწმუნო თვითმკვლელობის ვერსია

როგორც საქმის მასალებიდან ირკვევა და ამავე საქმის მოკლე საპროცესო ისტორიიდანაც ჩანს, 1994 წლის 10 იანვარს აღძრული სისხლის სამართლის №7494802 საქმეზე აქამდე ჩატარებული გამოძიების მთავარ, რომ არა ვთქვათ ერთადერთ ვერსიად მიჩნეულია ის, რომლის თანახმადაც საქართველოს პირველი პრეზიდენტის გარდაცვალება, მის მიერ განხორციელებული თვითმკვლელობის შედეგია. შესაბამისად, ჩემი მოხსენების შემდეგი ნაწილი დაეთმობა შეფასებას იმისას, თუ რამდენად დამაჯერებლად და სარწმუნოდ გამოიყურება ეს ვერსია.

უპირველეს ყოვლისა, ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ თვითმკვლელობის ვერსია მომდინარეობს თვითონ იმ პირებისაგან, რომლებიც ზვიად გამსახურდიას უახლოეს გარემოცვას წარმოადგენდნენ და რომლებიც მის გვერდით იმყოფებოდნენ, როგორც უშუალოდ გარდაცვალების მომენტში, ისე გარდაცვალებამდე რამდენიმე თვის განმავლობაში. ამ პირებს შორის განსაკუთრებით უნდა გამოვყოთ სამი: რობინზონ მარგველანი, შალვა (ბაჩუკი) გვანცელაძე და ბესარიონ გუგუშვილი. პირველ ორ მათგანს გამოძიებისთვის მიცემული აქვს ჩვენებები, რომლებშიც ისინი ერთხმად და კატეგორიულად აცხადებენ, რომ ზვიად გამსახურდიამ თავი მოიკლა “სტეჩკინის” სისტემის პისტოლეტიდან, მარჯვენა საფეთქლის არეში განხორციელებული გასროლის შედეგად. რაც შეეხება ბესარიონ გუგუშვილს, როგორც უკვე აღინიშნა, იგი გამოძიებას არ დაუკითხავს იმ მიზეზით, რომ იგი პოლიტიკური მიგრანტის სტატუსით ფინეთში ცხოვრობს და ამიტომ მისი დაკითხვა დღემდე ვერ მოხერხდა. თუმცა, ტელევიზიისა და პრესისთვის მიცემულ ინტერვიუების საფუძველზე, ცნობილია, რომ ბესარიონ გუგუშვილიც თვითმკვლელობის ვერსიას უჭერს მხარს. თვითმკვლელობის ვერსიას ასევე ადასტურებენ ზვიად გამსახურდიას უახლოესი გარემოცვის სხვა წევრებიც, რომლებიც პრეზიდენტის სიკვდილის მომენტში მის გვერდით არ ყოფილან, მაგრამ მთლიანად ეყრდნობიან ზემოდასახელებული პირების მიერ მათთვის მიცემულ ინფორმაციას.

მაშასადამე, ცალსახად იკვეთება ის გარემოება, რომ თვითმკვლელობის ვერსიის ძირითადი წყარო არის სამი პირი – რობინზონ მარგველანი, შალვა (ბაჩუკი) გვანცელაძე და ბესარიონ გუგუშვილი. თუმცა, ოფიციალურად ჩვენ შეგვიძლია ვისაუბროთ მხოლოდ ორ წყაროზე – მარგველანსა და გვანცელაძეზე, რადგან გუგუშვილს გამოძიებისთვის ჩვენება არ მიუცია, საქმეში არ ფიგურირებს, არც მისი ინტერვიუ, რომელიც მან 2004 წელს “იმედს” მისცა.

რამდენად დამაჯერებელია მარგველანი – გვანცელაძის ვერსია, რომელსაც არაორაზროვნად და უკრიტიკოდ ღებულობს გამოძიება? მიგვაჩნის, რომ იგი

ყოვლად არადამაჯერებელია ქვემოთ აღწერილი რამდენიმე სრულიად აშკარა და დაუძლეველი შეუსაბამობის გამო.

ვინ დაინახა თვითმკვლელობის მომენტი

უპირველეს ყოვლისა, საინტერესოა, რომ მათივე თქმით, არც ერთ მათგანს – არც მარგველანს და არც გვანცველაძეს – უშუალოდ არ დაუნახავს, თუ როგორ მიიღო პრეზიდენტმა “სტეჩკინის” სისტემის პისტოლეტი საფეთქელთან და როგორ განახორციელა გასროლა. მიუხედავად ამისა, ისინი დაბეჯითებით ამტკიცებენ, რომ ზვიად გამსახურდიამ თავი მოიკლა. თითოეული მათგანი ასეთ დასკვნას აკეთებს ვარაუდის საფუძველზე, რომელიც მათივე განცხადებებიდან გამომდინარეობს, რომ გასროლის ხმის მათ მიერ გაგონების მომენტში 1. მარგველანის, გვანცველაძეს და გუგუშვილის გარდა, სახლის მეორე სართულზე არავინ ყოფილა და 2. უკვე გარდაცვლილ პრეზიდენტს ხელში ეჭირა “სტეჩკინის” პისტოლეტი. მაგრამ ეს ორი ფაქტი, რომლის საფუძველიანობაშიც ცდილობენ ჩვენს დარწმუნებას მარგველანი და გვანცველაძე, თავისთავად არ გამორიცხავს იმის შესაძლებლობას, რომ პრეზიდენტის მიმართულებით გასროლა განეხორციელებინა, მაგალითად, ზემოთ დასახელებულ სამ პირს შორის რომელიმეს, ან თუნდაც სულ სხვა უცნობ პირს და შემდგომში თვითმკვლელობის იმიტაციის მიზნით, მკვლელობის იარაღი ჩაედო გარდაცვლილის ხელში.

შემავალი ჭრილობის დიამეტრი

რამდენადაც ცნობილია, “სტეჩკინის” პისტოლეტს 9 მმ – იანი კალიბრი აქვს. შესაბამისად, თუ გასროლა მართლაც “სტეჩკინის” პისტოლეტიდან მოხდა, მაშინ შემავალი ჭრილობის დიამეტრი 9 მმ – ზე ნაკლები ვერ იქნებოდა.

დაკრძალვის ადგილიდან ცხედრის ამოღების და გარეგანი დათვალიერების 1994 წლის 17 თებერვლის ოქმის თანახმად, რომელსაც, სხვათა შორის სხვებთან ერთად რობინზონ მარგველანიც აწერს ხელს, ზვიად გამსახურდიას ცხედარს, მარჯვენა საფეთქელის მიდამოში აღენიშნებოდა მრგვალი ფორმის დაახლოებით 0,6 – 0,7 სმ – ს (ანუ 6 – 7 მმ – ის) დიამეტრის მქონე მოშაო ფერის უბანი. მოწმე ზაზა ბურჯანაძე, რომელმაც მისივე თქმით, გაპარსა და გააპატიოსნა გარდაცვლილის ცხედარი, დაკითხვისას აცხადებს, რომ შემავალი ჭრილობის დიამეტრი 5 – 6 მმ. იყო. მოწმე, შალვა (ბახუკი) გვანცველაძის ჩვენებით კი შემავალი ჭრილობის დიამეტრი სულ რაღაც 4 – 5 მმ. იყო. მაშასადამე, თუ ზემოთ აღწერილი ცნობები სწორია, ზვიად გამსახურდიას ცხედარზე შემავალი ჭრილობის დიამეტრი “სტეჩკინის” პისტოლეტის კალიბრზე ნაკლები ყოფილა, რაც ნიშნავს, რომ მარგველანი – გვანცველაძის ვერსია, რომ გასროლა “სტეჩკინის” პისტოლეტიდან მოხდა, არასწორია.

სად მდებარეობს გამოძავალი ჭრილობა?

ამ კითხვაზე პასუხები ისევ არაერთგვაროვანი და წინააღმდეგობრივია. დაკითხვის ადგილიდან ცხედრის ამოღებისა და გარეგანი დათვალიერების 1994 წლის 17 თებერვლის ოქმის თანახმად, მიცვალებულს აღენიშნებოდა “ოვალური ფორმის მოშაო ფერის უბანი”, ზომით 1,5 X 1 სმ – ზე, “მარცხენა ყვრიმალის უკანა ნაწილში, საფეთქლის თმოვან ნაწილთან ახლოს”. იგორ გიორგაძე ანდრეი კარაულოვთან ინტერვიუში აცხადებს, რომ ზვიად გამსახურდიას გვამს გამოძავალი ჭრილობა სადღაც მარცხენა ყბასთან აღენიშნებოდა. მეორე მხრივ, რობინზონ მარგველანი თავის ჩვენებაში, რომელიც გამოძიებას 1997 წლის თებერვალში მისცა, ირწმუნება, რომ ტყვია “გამოსული იყო მარცხენა ყურის არის ზედა ნაწილში”, ცხადია, რომ ამ ნაწილში ეს ჩვენება აშკარა წინააღმდეგობაშია 1994 წლის 17 თებერვლის ოქმთან, რომელსაც სხვებთან ერთად თვით მარგველანიც აწერს ხელს.

გადაჭრით უჭერს მხარს მარცხენა ყურის ზედა ვერსიას ზაზა ბურჯანაძე, რომელიც აცხადებს, რომ გამოსვლისას ტყვიის “მარცხენა მხარეს ყურის ზედა ბიბილო მრგვლად ჰქონდა მოწყვეტილი”, უფრო მეტიც, ზაზა ბურჯანაძეს ორივე შემავალი და გამავალი, ჭრილობის მდებარეობისა და ტყვიის ტრაექტორიის საკუთარი ვერსიის გასამყარებლად თავისი ხელით ნახაზიც კი აქვს შედგენილი. მთავარი და გასაოცარი კი ის არის, რომ თუ ტყვიას მართლაც ქონდა მოწყვეტილი მარცხენა ყურის ზედა ბიბილო – მოწმე აქ ცალსახად ყურის ნიჟარის ზედა ნაწილს გულისხმობს – რატომ გამორჩა ეს 1994 წლის 17 თებერვლის ოქმის 21 პირს, რომელთა შორისაც სამართალდამცავი ორგანოების წარმომადგენლებიც იყვნენ გენერალური პროკურორის მოადგილის ჩათვლით და გამოცდილი ექიმებიც? თუ ტყვია მართლაც მარცხენა ყვრიმალის უკანა ნაწილში გამოვიდა, რა დასკვნაც შეიძლება ოქმის აღწერილობიდან გამოვიტანოთ, იგი ცხადია, ყურის ნიჟარის ზედა ნაწილს მოწმის მიერ “ზედა ბიბილოდ” მოხსენიებულს, ვერ მოწყვეტდა.

მეორე მხრივ, თუ ზაზა ბურჯანაძის ჩვენება სწორია და ტყვიამ მართლაც ყურის ზედა ბიბილო მოწყვიტა, მაშინ სადღაა თავის ქალიდან გამოძავალი ჭრილობა? ტყვია ხომ ჯერ თავის ქალიდან უნდა გამოსულიყო და მერე მოეწყვიტა ყურის ზედა ბიბილო? ასეთ შემთხვევაში ოქმის ხელმომწერთა მიერ მითითებული ადგილი სწორი ვერ იქნება, რადგან გამოძავალი ჭრილობა არა ყვრიმალის უკანა მხარეს, არამედ სადღაც ყურის ზედა არეში, ფაქტიურად, მარცხენა საფეთქლის მიდამოებში უნდა არსებებელიყო. თუმცა ზაზა ბურჯანაძე საკუთრივ თავის ქალიდან გამოძავალი ჭრილობის შესახებ არაფერს ამბობს. უფრო მეტიც, იგი პირდაპირ ამბობს, რომ თავის ქალაზე სხვა დაზიანება მე არ მინახავსო.

ამ ორი, ერთმანეთის გამომრიცხავი ვარიანტის ერთმანეთთან შეჯერებას ცდილობს შალვა (ბაჩუკი) გვანცელაძე, რომელიც, ერთი მხრივ აცხადებს, რომ როდესაც ზაზა ბურჯანაძე მიცვალებულ პრეზიდენტს წვერს პარსავდა, რაშიც მას შალვა გვანცელაძეც ეხმარებოდა, ისინი „შემთხვევით წააწყდნენ“ გამავალ ჭრილობას, რომელიც მდებარეობდა „მარცხენა ყურის ძირში.“ თუმცა იქვე გვანცელაძე ამბობს, რომ ტყვიას „მოწყვეტილი ჰქონდა ყურის ზედა ნაწილი.“

როგორ მოხდა, რომ ტყვია ყურის ძირში გამოვიდა, მაგრამ ყურის ზედა ნაწილში მოწყვიტა? უცნაურია ისიც, რომ ყურის ძირში არსებული ჭრილობა, რომელიც მისი მდებარეობის აღწერის მიხედვით სრულიად თვალსაჩინო ადგილას უნდა ყოფილიყო, გვანცელაძემ „შემთხვევით“ აღმოაჩინა, ხოლო ბურჯანაძემ საერთოდ „ვერ აღმოაჩინა.“

საქმე იმაშია, რომ გამომავალი ჭრილობის მდებარეობის დადგენას დიდი მნიშვნელობა აქვს თვითმკვლელობის ვერსიის დადასტურების, ან უარყოფის მიზნებისთვის. თუ გამომავალი ჭრილობა ზვიად გამსახურდიას ცხედარს მართლაც მარცხენა ყვრიმალის უკანა ნაწილში აღენიშნებოდა, როგორც ეს 1994 წლის 17 თებერვლის ოქმის მიხედვით ირკვევა, და გვანცელაძის ჩვენებაში და გიორგაძის სატელევიზიო განცხადებაში არის დაფიქსირებული, მაშინ იარაღის ღულის დახრილობის კუთხე გარდაცვლილის თავის ქალის მიმართ იმდენად დიდი უნდა ყოფილიყო, რომ თვითმკვლელობის განზრახვის მქონე ადამიანს არ უნდა შეძლებოდა ასეთი კუთხით 25 სმ – ის სიგრძის „სტეჩკინის“ პისტოლეტის დაჭერაც კი, რომ არაფერი ვთქვათ მეტისმეტად მძიმე, სავსე მჭიდით დაახლოებით 2 – კილოგრამიანი იარაღის სასხლეტზე სათანადო ძალით თითის გამოკვრასა და გასროლის განხორციელებაზე. ხოლო თუ ტყვია ყურის ზედა არეში გამოვიდა, როგორც ამას ჯიუტად ამტკიცებენ მარგველანი, ბურჯანაძე და იგივე გვანცელაძე, (თუმცა საკუთრივ თავის ქალის დაზიანებაზე ამ არეში არავინ საუბრობს, ისინი მხოლოდ ყურის დაზიანებაზე მიუთითებენ.) მაშინ თვითმკვლელობის ვერსიის შესაძლებლობა იზრდება. (თუმცა არც ამ შემთხვევაში არ გამოირიცხება მკვლელობის ვერსია) იარაღის დახრილობის კუთხე ამით ბევრად მცირდება, რაც უფრო დამაჯერებელს ხდის თვითმკვლელობის შესაძლებლობას. სწორედ თვითმკვლელობის ვერსიის გამყარებას ემსახურება გამომავალი ჭრილობის უფრო ზემოთ ლოკალიზების მტკიცება. მარცხენა ყურის ზედა არეში ჭრილობის შესახებ ირწმუნებიან სწორედ ის პირები, რომლებიც დაუინებით ცდილობენ გამოძიება თვითმკვლელობის ვერსიის ჭეშმარიტებაში დაარწმუნონ. თუმცა, ასეთ ვითარებაში ცხადია ბევრად უფრო მეტ ნდობას იმსახურებს 1994 წლის 17 თებერვლის ოქმი, რადგან მისი ხელმომწერი პირების გარკვეული ნაწილი მაინც ზვიად გამსახურდიას თვითმკვლელობის ვერსიის დამკვიდრებაში დაინტერესებული ვერ იქნებოდა.

როგორ მიაყენა თვითმკვლელმა თავის თავს სხვა დაზიანებები?

მართალია პრეზიდენტის დაცვის წევრებმა რაიმე სხვა დაზიანება მიცვალებულზე „ვერ აღმოაჩინეს“, 1994 წლის 17 თებერვლის ოქმში დაფიქსირებულია სხვა დაზიანებებიც. კერძოდ, მარჯვენა საფეთქლისა და მარცხენა ყვრიმალის უკანა ნაწილში აღმოჩენილი დაზიანების გარდა, რომლებზედაც ზემოთ იყო საუბარი, ოქმში აღწერილია კიდევ ხუთი სხვა დაზიანებაც. ოქმის თანახმად, გვამს „ზედა ტუჩის შუა მესამედის წინა ზედაპირზე აღენიშნება დაახლოებით 1 სმ – ის სიგრძის მოშაო ფერის ჩაღრმავებული უბანი, მარჯვენა ყვრიმალის არეში დაახლოებით 1,5 X 1სმ, ნიკაპზე შუაში დაახლოებით 3 X 2,5სმ, მარცხენა ყვრიმალზე დაახლოებით 5 X 4სმ და შუბლ – თხემ საფეთქლის საზღვარზე მარცხნივ დაახლოებით 3 X 2სმ – ზე აღენიშნება მუქი მორუხო ფერის გამუქებული უბნები.

თუ პრეზიდენტმა მართლაც ერთი გასროლით მოიკლა თავი, როგორც ამას მარგველანი, გვანცველაძე და სხვები ირწმუნებიან, მაშინ რაღას ნიშნავს ეს შვიდი სხვა დაზიანება? აღნიშნულთან დაკავშირებით, იხილეთ, ექსპერტ – კრიმინალისტ (თექვესმეტი წლის სამუშაო სტაჟით) ო. ჯოხაძის ცნობის სახით წარმოდგენილი დოკუმენტი შემდეგი განმარტებით:” ზემოაღნიშნულ მასალებზე დაყრდნობით, ცნობის სახით წარმოგიდგენთ შემდეგს:

როგორც თქვენთვის უკვე ცნობილია, 1994 წლის 17 თებერვალს ჯიხაშკარსა და სენაკში, დაკრძალვის ადგილიდან გვამის ამოღებისა და გარეგნულ დათვალიერებასთან დაკავშირებით შედგა სათანადო ოქმი, გვამის გარეგნულ დათვალიერებაზე მონაწილეობდნენ, როგორც მთავრობის წარმომადგენლები, ასევე სპეციალისტ – მედიკოსები: ვ. ბოჭორიშვილი, თ. დეკანოსიძე, რ. კაპანაძე, ო. ოქრუაშვილი და ლ. ჩაჩუა.

გვამის გარეგანი დათვალიერების შედეგად, სპეციალისტ – მედიკოსების მიერ დაფიქსირებული იქნა შემდეგი დაზიანებები თავის არეში: “მარჯვენა საფეთქლის მიდამოში აღინიშნება მრგვალი ფორმის დაახლოებით 0,6 X 0,7 სმ. დიამეტრის მქონე მოშაო ფერის უბანი ზომით 1,5 X 1,0 სმ. აღენიშნება მარცხენა ყვრიმალის უკანა ნაწილში საფეთქლის თმოვან ნაწილთან ახლოს. ზედა ტუჩის შუა მესამედის წინა ზედაპირზე აღინიშნება დაახლოებით 1 სმ სიგრძის მოშაო ფერის ჩაღრმავებული უბანი მარჯვენა ყვრიმალის არეში დაახლოებით

1,5 X 1,0 სმ, ნიკაპზე შუაში დაახლოებით 3,0 X 2,5სმ, მარცხენა ყვრიმალზე 5,0 X 4,0სმ, და შუბლ – თხემ საფეთქლის საზღვარზე მარცხნივ დაახლოებით 3,0 X 2,0სმ – ზე აღენიშნება მუქი მორუხო ფერის გამუქებული უბნები“.

საწოლში მწოლიარე ადამიანს აღნიშნული შვიდი სხვადასხვა სახის დაზიანება თავის არეში არ შეიძლება მიეყენებინა თავისივე ხელით, თავისივე თავისათვის.

მოწმეთა ჩვენებებიდან, რომ პრეზიდენტს ხელში ეჭირა და მუცელზე ედო “სტეჩკინის” ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღი (რომლის წონაა 1კგ. 22გრ, სიგრძე – 225მმ) გვამისა და პისტოლეტ “სტეჩკინის”

ურთიერთმდგომარეობა გასროლის მომენტში ეჭვს იწვევს ვივარაუდოთ თვითმკვლელობის ვერსია.

თუ პრეზიდენტის მიერ მოხდა გასროლა “სტეჩკინის” სისტემის პისტოლეტიდან, რომელმაც პრეზიდენტს თავის არეში მიაყენა გამჭოლი ჭრილობა, მაშინ გამსახურდიას თავის ქალიდან გამომავალ ტყვიის გულას უნდა მიეყენებინა მის გვერდით მწოლიარე ბესარიონ გუგუშვილისთვის სხეულის მსუბუქი ხარისხის დაზიანება მაინც.

პრეზიდენტის დაცვის წევრის, ბაჩუკი გვანცელაძის ჩვენებიდან: “პრეზიდენტის თავის არეში ნატყვიარის გარშემო ადგილი გაშავებული და მის ახლოს თმაც შესამჩნევად შეტრუსული იყო”. აღნიშნული დაზიანება მიუთითებს რომ თერმული მოქმედების ნიშნები დენტის აირის გამონაბოლქვისა და დენტის მარცვლების სახით გამოხატავს ახლო მანძილიდან ნასროლს და არა მიბჯენით, რადგან მიბჯენის დროს წარმოიქმნება ადამიანის კანზე ლულის ანაბეჭდი, ე.წ. “შტანც – მარკა”, რაც სპეციალისტ – მედიკოსების მიერ გვამის დათვალიერების დროს აღნიშნული არ ყოფილა.

ცეცხლსასროლი იარაღით მიყენებული ჭრილობის დროს, დარღვეულია ქსოვილის მთლიანობა, რომელიც აღნიშნული შვიდი დაზიანებიდა სპეციალისტ – მედიკოსების მიერ არ არის მითითებული 1994 წლის 17 თებერვლის ჯიხაშკარსა და სენაკში შედგენილ ოქმში.

მოწმეთა ჩვენებებით, რომ ზვიად გამსახურდიამ თავი მოიკლა “სტეჩკინის” სისტემის ცეცხლსასროლი პისტოლეტით, იწვევს ეჭვს რადგან, სპეციალისტ – მედიკოსების მიერ აღწერილი დაზიანებების ზომები თავის არეში: მარჯვენა საფეთქლის მიდამოში მრგვალი ფორმის 0,6 X 0,7 სმ. დიამეტრის მქონე მოშაო ფერის უბანი, ზომით 1,5 X 1 სმ აღენიშნება მარცხენა ყვრიმალის უკანა ნაწილში, საფეთქლის თმოვან ნაწილთან ახლოს, ზედა ტუჩის შუა მესამედის წინა ზედაპირზე აღინიშნება დაახლოებით 1 სმ. სიგრძის მოშაო ფერის ჩაღრმავებული უბანი. მარჯვენა ყვრიმალის არეში დაახლოებით 1,5 X 1 სმ – ზე; ნიკაპზე შუაში დაახლოებით 3,0 X 2,5 სმ – ზე; მარცხენა ყვრიმალზე 5,0 X 4,0 სმ და შუბლ – თხემ საფეთქლის საზღვარზე მარცხნივ დაახლოებით 3,0 X 2,0 სმ – ზე აღენიშნება მუქი მორუხო ფერის გამუქებული უბნები, არ შეესაბამება “სტეჩკინის” 9 მმ. ყალიბის ზომებს.

ყოველივე ზემო აღნიშნულიდან გამომდინარე, შეიძლება გამოითქვას საფუძვლიანი სავარაუდო ეჭვი, რომ საქართველოს პირველი პრეზიდენტის ბატონ ზვიად გამსახურდიას თვითმკვლელობის ვერსია გამორიცხებულია.

თვითმკვლელობა მაყუჩი გამოიყენა?

საქმის მასალებს შორიასაა საქართველოს გენერალური პროკურატურის საგამოძიებო ნაწილის განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საქმეთა უფროსი გამომძიებლის ო. ჯაფარიძის №18-21-2001 წერილი სრულიად საქართველოს

ადამიანის უფლებათა დაცვის ასოციაციის პრეზიდენტის გიორგი კერვალიშვილის მიმართ, სადაც წერილის ავტორი აცხადებს, რომ „რ. მარგველანის განმარტებით, ზვიად გამსახურდიამ თავი მოიკლა „სტეჩკინის“ კონსტრუქციის მაყუჩიანი პისტოლეტით, რაც ამოღებული და გამოკვლეული არ ყოფილა.“

მაყუჩის არსებობას ასევე ადასტურებს თვითონ მარგველანის განაცხადი, რომ მას შემოესმა სროლის ყრუ ხმა. დაახლოებით იგივეს ამბობს ლუდმილა აბშილავა. ბესარიონ გუგუშვილის ტელეინტერვიუში, რომელიც მან 2004 წელს „იმედს“ მისცა, საუბარია „თასის“ დავარდნის ხმაზე, რომელიც მას ძილში ჩაესმა. ასეთი ტიპის ხმა სწორედ მაყუჩიანი იარაღიდან განხორციელებულ გასროლას აქვს.

მაყუჩის არსებობა, თუ იგი მართლაც არსებობდა, კიდევ უფრო შეუძლებელს ხდის თვითმკვლელობის ვერსიას. ლოგიკურად თვითმკვლელს მაყუჩი არ ჭირდება. ეს ჩვეულებრივ, ჭირდება მკვლელს, რომელსაც სურს დროებით მაინც დაფაროს მკვლელობის ფაქტი. ყველაზე მთავარი კი ის არის, რომ მაყუჩი მნიშვნელოვნად აგრძელებს მთლიანად იარაღის სიგრძეს და შესაბამისად აბსოლუტურად გამორიცხავს თვითმკვლელობას თავის ქალის მიმართ იარაღის დახრილობის ისეთი მახვილი კუთხის პირობებში, რომელსაც უნდა ჰქონოდა ადგილი იმ შემთხვევაში, თუ შემავალი და გამოშვებული ჭრილობები მართლაც ისეთ ადგილებში არსებობდა, რომლებიც 1994 წლის 17 თებერვლის ოქმშია აღწერილი.

რა მანძილიდან განხორციელდა გასროლა?

რობინზონ მარგველანი ირწმუნება, რომ გასროლა მოხდა მიბჯენით, რადგან ჭრილობის ირგვლივ, მისი თქმით, შეინიშნებოდა კანის ქსოვილის ამოწვის კვლები დაახლოებით იგივეს ამტკიცებს ზაზა ბურჯანაძეც. მაგრამ ამ შემთხვევაში ისინი წინააღმდეგობაში შედიან 1994 წლის 17 თებერვლის ოქმთან, რადგან ამ ოქმში კანზე ამოწვის კვალის შესახებ არაფერია ნათქვამი.

კრიმინალისტიკაში ცნობილია, რომ როდესაც გასროლა ხდება მიბჯენით, კანზე უბრალოდ ამოწვის კვალი კი არ რჩება, არამედ ბევრად უფრო შესამჩნევი დაზიანებები, როგორცაა დენტის და ჭვარტლის ინტენსიური კვალი, იარაღის ლულის ანაბეჭდი – ე.წ. „შტანც – მარკა,” ანდა ვარსკვლავისებური იარა კანზე.

არაფერი ამის მსგავსი არ არის აღწერილი არც 1994 წლის 17 თებერვლის ოქმში და არც თავად მარგველანის, ბურჯანაძის და სხვათა ჩვენებებში. უფრო მეტიც, 1994 წლის 17 თებერვლის ოქმის თანახმად, ისევე როგორც მოწმეთა, მათ შორის თვითონ მარგველანის, ბურჯანაძის და სხვათა ჩვენებების თანახმად, მარჯვენა საფეთქელზე მთელი დაზიანების დიაგნოტიკა, თვითონ ჭრილობის და მისი გარემომცველი რკალების

ჩათვლით 0,6 – 0,7 სმ – ს არ აღემატება. სად რჩება აქ ადგილი მიბჯენით განხორციელებული გასროლის კვალისთვის?

ცხადია, რომ მიბჯენით გასროლის ფაქტის არსებობას ან არარსებობას დიდი მნიშვნელობა აქვს მათთვის, ვინც ცდილობს გამოძიება თვითმკვლელობის ვერსიაზე შეაჩეროს. სხვა საქმეა, რომ ფაქტობრივი მასალა მიბჯენით გასროლის ფაქტის დასამტკიცებლად აშკარად არასაკმარისია და მეტიც, წინააღმდეგობრივია.

თუ გასროლა ზვიად გამსახურდიამ განხორციელდა, რატომ არ იყო დენტის კვალი მის ხელებზე?

ეს კიდევ ერთი საკითხია, რაშიც თვითმკვლელობის ვერსია წინააღმდეგობაში შედის 1994 წლის 17 თებერვლის ოქმის აღწერილობებთან.

კერძოდ, ყველა მოწმეს შორის მხოლოდ რობინზონ მარგველანი ირწმუნება თავის ჩვენებაში, რომ მიცვლებულის „მარჯვენა საჩვენებელი თითის შუაში შეიმჩნეოდა მოშაო ფერის ხაზი, რაც იმაზე მიუთითებდა, რომ ამ თითზე ზემოქმედების კვალი დაუტოვებია ცეცხლსასროლი იარაღის სასხლეტს“.

მაგრამ უცნაურია, რომ ამგვარი რამ არ დაუფიქსირებიათ არც 1994 წლის 17 თებერვლის ოქმის ხელმომწერებს, რომელთა შორის თვითონ მარგველანიც იყო, და არც რომელიმე სხვა პირს, რომელმაც გააპატიოსნა ზვიად გამსახურდიას ცხედარი. თუ ეს „მოშაო ფერის ხაზი“ მართლაც ასეთი თვალსაჩინო იყო, რატომ ვერ დაინახეს იგი მარგველანზე უფრო დიდი გამოცდილების მქონე სხვა დამკვირვებლებმა? უფრო მეტიც, ეს კვალი მარგველანმა ზვიად გამსახურდიას გარდაცვალებიდან დაახლოებით თვენახევრის შემდეგ, უკვე გროზნოში ყოფნისას აღმოაჩინა.

სად არის იარაღი, რომლისგანაც გასროლა განხორციელდა?

ამ ძალზე მნიშვნელოვან საკითხზეც ერთმანეთის გამომრიცხავი ჩვენებები არსებობს. რობინზონ მარგველანს თუ დაუფიქრებთ, ზვიად გამსახურდიას ორივე იარაღი – ერთი „სტეჩკინი.“ რომლისგან განხორციელებული გასროლით მარგველანის და სხვათა მტკიცებით, დაიღუპა საქართველოს პირველი პრეზიდენტი, ხოლო მეორე „ნაგანი,“ რომლის არსებობის შესახებ მარგველანმა მხოლოდ პრეზიდენტის გარდაცვალების შემდეგ შეიტყო – მარგველანმა თვითონ დაიტოვა. შემდგომ გროზნოში წაიღო და ვიღაც ჩეჩენ მეგობარს მიაბარა, ხოლო მანანა არჩვაძე – გამსახურდიას კი უთხრა, თითქოს, ორივე იარაღი სამეგრელოში იყო დამალული. (იხ. კრებული, გვ 42) გოჩა კეკელიძის განცხადებით კი მარგველანმა და თვითონ კეკელიძემ ეს იარაღები პრეზიდენტის სხვა ნივთებთან ერთად ჯონსონ კვარაცხელიას ეზოს შორიანხლოს მიწაში ჩამარხეს. ამას ნაწილობრივ, თავად ჯონსონ კვარაცხელიაც ადასტურებს, რომელიც იმაზე ამბობს, რომ 1994 წლის გაზაფხულზე მან ჩამარხული ნივთები მანანა არჩვაძე – გამსახურდიას

გამოგზავნილ პირებს გადასცა და, რომ ამ ნივთებს შორის იყო „სტეჩკინის“ პისტოლეტი, მაგრამ „ნაგანის“ რევოლვერი იქ არ ყოფილა.

ამ ორი ურთიერთგამომრიცხავი ვარიანტიდან რომელია სწორი? გამოდის, რომ რომელიღაც მოწმე გამოძიებას ცრუ ჩვენებას აძლევს? თუმცა რომელი მათგანიც არ უნდა იყოს სწორი, უდავოა რომ: 1) საქმეში არ არსებობს იარაღი, რომლისგანაც თითქოს გასროლა განხორციელდა და 2) ის ფაქტი, რომ ეს იარაღი უკვალოდ გაქრა, თვით რობინზონ მარგველანის და ზვიად გამსახურდიას გარემოცვის სხვა წევრების მოქმედების ან უმოქმედობის შედეგია.

ცხადია, რომ ამ იარაღის არსებობა დიდ როლს ითამაშებდა თვითმკვლელობის ან რომელიმე სხვა ვერსიის დადასტურების ან უარყოფისთვის. შესაბამისად, არსებობს გონივრული ეჭვი საიმისოდ, რომ იარაღი სპეციალურად იქნა გადამალული იმისთვის, რომ ის გამოძიებას არ ჩავარდნოდა ხელთ.

სად არის ტყვია და მასრა, რომლისგანაც დაიღუპა პრეზიდენტი?

ამ შემთხვევაშიც ერთობ საეჭვო გარემოებები იკვეთება. რობინზონ მარგველანი ირწმუნება, რომ ტყვიის გულა და მასრა ეძებეს, მაგრამ ვერ იპოვნეს. ამის საწინააღმდეგოდ კარლო ღურწკაია, რომლის სახლშიც გარდაიცვალა პრეზიდენტი, გადაჭრით ამბობს, რომ მასრა იმავე ღამეს იპოვნეს, მაგრამ რომელმა აიღო იგი – მარგველანმა, გვანცელაძემ თუ გუგუშილმა – მან არ იცის. იმავე მოწმის ცნობით ტყვიის გულა ნაპოვნი არ ყოფილა. როგორც ვხედავთ, ამ შემთხვევაშიც ადგილი აქვს სერიოზულ წინააღმდეგობას სხვადასხვა პირების ჩვენებებს შორის, თანაც ისეთ მნიშვნელოვან ნივთმტკიცებასთან დაკავშირებით, როგორც არის გასროლილი ტყვიის გულა და მასრა. ამ შემთხვევაშიც რომელიღაც მოწმე ცრუობს. უფრო მეტიც, თუ ღურწკაიას ჩვენება სწორია, და ჩემი აზრით, ამ შემთხვევაში სწორედ ღურწკაიას ჩვენებაა უფრო სანდო, ვიდრე მარგველანისა, რადგან პრეზიდენტის გარდაცვალების ფაქტის მიმართ ღურწკაია ნეიტრალური პირია, უნდა ვივარაუდოთ, რომ მარგველანმა, პრეზიდენტის გარემოცვის დანარჩენმა პირებმა ან სულაც სხვა, უცნობმა გარეშე პირმა რაღაც მოსაზრებით შეგნებულად გააქრეს საქმისთვის ესოდენ დიდი მნიშვნელობის მქონე მტკიცებულება.

დასკვნა

ყოველივე ზემო აღნიშნული წინააღმდეგობა განხილულ ჩვენებებში, რომლებიც დღემდე არ ყოფილა არც აღმოფხვრილი, არც ახსნილი, გვაძლევს სერიოზულ საფუძველს ეჭვი შევიტანოთ მარგველანის, გვანცელაძის და სხვათა მიერ წარმოდგენილ თვითმკვლელობის ვერსიაში. ასევე სრულიად ცალსახად იკვეთება გამოძიების არათანმიმდევრული და ტენდენციური მოქმედება სისხლის სამართლის საქმის მიმართ. უპირველეს

ყოველისა, გამოძიება ვალდებული იყო დაემუშავებინა და შეემოწმებინა ყველა სხვა ვერსია, რომელსაც მოცემულ სიტუაციაში არსებობის უფლება ჰქონდა. რატომ დაიჯერა გამოძიებამ ასე იოლად თვითმკვლელობის ვერსია? რატომ არ მიმდინარეობდა მუშაობა მკვლელობის მიმართულებით? რატომ არ გამოითქვა ეჭვი, რომ მკვლელობა შეეძლოთ ჩაედინათ მარგველანს, გვანცელაძეს, გუგუშვილს ან ზვიად გამსახურდიას ახლო გარემოცვის რომელიმე სხვა პირს, ანდა სულაც სხვა, უცნობ ანუ გარეშე პირს ან პირების ჯგუფს, რომლებსაც შეეძლოთ სიკვდილის მუქარით იძულებული გაეხადათ მარგველანი, გვანცელაძე, გუგუშვილი და გარემოცვის სხვა პირები მიეცათ ჩვენებები და განმარტებები თვითმკვლელობის ვერსიის სასარგებლოდ?

სისხლის სამართლის მასალების მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, არსად იკვეთება ის გარემოება, რომ გამოძიებას ჰქონდა რაიმე სხვა ვერსია გარდა იმისა, რასაც მას მარგველანი და სხვანი სთავაზობდნენ. ამას ადასტურებს ის ფაქტიც, რომ გამოძიება სისხლის სამართლის საქმეზე მისი აღძვრიდან სულ რაღაც ორ თვეში შეწყდა. ასევე არ ჩანს საქმის გარემოებათა ყოველმხრივ, ობიექტურად და სრულად გამოკვლევის სურვილი გამოძიების მოქმედებაში სისხლის სამართლის საქმის წარმოების განახლების შემდეგაც. ამას მოწმობს გამოძიების მიერ განხორციელებული არათანმიმდევრული, სპორადული და ძლიერ დაგვიანებული საგამოძიებო მოქმედებები, რომლებიც ამ მოხსენების პირველ ნაწილშია აღწერილი.

ჩვენ შეიძლება გვითხრან, რომ ასეთი ვერსიები არსებობდა, მაგრამ მათი დამადასტურებელი მტკიცებულებები საქმეში არ მოიპოვებოდა: მიგვითითებენ იმ დროს ცხედრის კიდევ ერთხელ დათვალიერების შეუძლებლობაზე, რომ არაფერი ვთქვათ ექსპერტიზაზე. მაგრამ საქმე ის არის, რომ მარგველანის, გვანცელაძის და სხვათა დაკითხვის ოქმები არ შეიცავს არავითარ მინიშნებას იმისას, რომ გამოძიება ოდესმე სერიოზულად დაინტერესებულა იმ აშკარად წინააღმდეგობრივი, ურთიერთგამომრიცხავი, რეალობასთან შეუსაბამო და ხშირად საღ აზრს მოკლებული განცხადებებით, რომლებსაც ეს პირები აკეთებდნენ დაკითხვის დროს. მათი დაკითხვის ოქმები მხოლოდ მოწმეთა თხრობითი ჩვენებებისგან შედგება, ხოლო გამოძიებლის მიერ აქა – იქ დასმული კითხვები არცერთ შემთხვევაში არ არის მიმართული იქითკენ, რომ გამოაშკარავებულიყო და ახსნილიყო ის წინააღმდეგობები, რომლებზედაც ვფიქრობ, საკმაოდ ფართოდ ვისაუბრეთ დღეს.

მიმაჩნია, რომ ჯერ კიდევ არის საკმარისი რეზერვები იმისათვის, რომ საქმეზე დადგენილი იქნეს ჭეშმარიტება. ამისთვის შეიძლება საჭირო იყოს მოწმეების ხელახლა დაკითხვა, შემთხვევის ადგილიდან ამოღებული მტკიცებულებების დეტალური შესწავლა, დამატებითი დოკუმენტური მასალების მოძიება, მათ შორის იმ სასამართლო – სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნისა, რომელიც რუსეთში მომზადდა და, რომელიც რატომღაც ამ საქმეში არ დევს. გარდა ამისა, თუ არსებობს შესაბამისი

საერთაშორისო სამართლებრივი მექანიზმები, მათი საშუალებით აუცილებელია ბესარიონ გუგუშვილის დაკითხვის ორგანიზება და ა.შ. მთლიანობაში საჭიროა გამოვლინდეს სურვილი და ნება იმისა, რომ საქმის გარემოებები გამოკვლულ იქნეს ყოველმხრივ, ობიექტურად და სრულად, რასაც ავალდებულებს საგამოძიებო ორგანოებს მოქმედი საპროცესო კანონმდებლობა. მიმაჩნია, რომ ასეთი სურვილი სისხლის სამართლის საქმეზე დღემდე შეკრებილ მასალებში არ ჩანს. გამოძიება ფაქტიურად იქცა თვითმკვლელობის ვერსიის დადასტურების და ლეგიტიმაციის იარაღად. სხვაგვარად რომ არ მოხდა, ნიშნავს იმას, რომ შესაბამისი პოლიტიკური ნება შევარდნაძის მმართველობის პერიოდში არც არსებობდა. თუ რატომ არა, ესაა ის შეკითხვა, რასაც თვით შევარდნაძემ და მისი ხელისუფლების ძალოვანი უწყებების ხელმძღვანელებმა პასუხი უნდა გასცენ.

ყოველივე ზემოთთქმულიდან გამომდინარე შემოვდივართ წინადადებით გაგრძელდეს კომისიის მოქმედების ვადა დამატებითი 3 თვით.

ს. კახიანი